

**Ομιλία του υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ.
Κυριάκου Χριστοφή στο μνημόσυνο των θυμάτων της τουρκικής
εισβολής του 1974 της περιοχής Κυθρέας στην εκκλησία
Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς στις 17.9.1995**

Εικοσιένα χρόνια, φέτος, από το μαύρο εκείνο καλοκαίρι του 1974, όταν το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή βύθισαν τον τόπο μας στη μεγαλύτερη τραγωδία της μακραίωνης ιστορίας του. Εικοσιένα χρόνια πικρής προσφυγιάς για χιλιάδες συμπατριώτες μας, εικοσιένα χρόνια αγωνίας για την τύχη των αγνοουμένων μας, εικοσιένα χρόνια σκλαβιάς για τους ηρωικούς εγκλωβισμένους μας. Η ψυχή συγκλονίζεται από την ανάμνηση του αποτρόπαιου τουρκικού εγκλήματος, από τη θύμηση του τουρκικού Αττίλα, που σκληρός και αδυσώπητος σκορπούσε φωτιά και σίδερο, το θάνατο και την καταστροφή και ξεριζώσε το ένα τρίτο του πληθυσμού μας από την πατρική του γη.

Πλήρωσε ο λαός μας βαρύ το τίμημα της προδοσίας και της απρόκλητης τουρκικής θηριωδίας. Δεκαπέντε περίπου χιλιάδες συμπατριώτες μας από τη μοσχολύριστη γη της Κυθρέας και των περιχώρων της διωγμένοι από τον αδίσταχτο εισβολέα και κατακτητή, πήραν το δρόμο της προσφυγιάς μαζί με τόσες άλλες χιλιάδες εκτοπισμένων μας.

Εικοσιένα χρόνια από τότε οι ξεριζωμένοι αδελφοί μας από την Κυθρέα, τη Μιαμηλιά το Νιόχωριο, το Τραχώνι, τη Βώ-

νη, το Έξω μετόχι και το Παλαίκυθρο δελύγισαν από το απρόσμενο κτύπημα. Δεν απόκαμαν και δεν υποτάχθηκαν. Δεν σκλαβώθηκε το πνεύμα κι η θέλησή τους. Ανασύνταξαν τις δυνάμεις τους και μαζί με ολόκληρο τον Κυπριακό Ελληνισμό αγωνίζονται με όρθιο το φρόνημα για τη δικαίωση και την επιστροφή. Και εργάζονται παράλληλα, για να διατηρήσουν τη μνήμη των κατεχομένων ζωντανή και να συντηρήσουν την πολυχιλιόχρονη παράδοση.

Πρώτιστον καθήκον και ιερό χρέος απέναντι στη σκλαβωμένη γη τους, θεωρούν την απότιση φόρου τιμής στους θάνατους νεκρούς, που πιστοί στις υποθήκες και στα ιδανικά του Ελληνισμού, πολέμησαν με ηρωισμό απaráμιλλο για να διαφυλάξουν την ελευθερία και την ακεραιότητα της πατρίδας. Αποτίουν φόρο τιμής στα θύματα του βάρβαρου Τούρκου εισβολέα τους αδικοσκοτωμένους γέροντες, τις γυναίκες, τα παιδιά, που σφαγιάστηκαν από τον αδίστακτο αιμοδιψή επιδρομέα.

Ευλαβικοί προσκυνητές της ιερής μνήμης τους, τιμούμε σήμερα για εικοστή πρώτη χρονιά, τους 120 και πλέον νεκρούς της περιοχής Κυθρέας. Και προσευχόμαστε για τη διακρίβωση της τύχης των 180 πλέον αγνοουμένων. Μνημονεύουμε τη θυσία ηρωικών αδελφών μας, που εδω-

σαν τη ζωή τους για το ύψιστο αγαθό της ελευθερίας. Τιμούμε τους ήρωες και μάρτυρες της Κυπριακής ελευθερίας, που με το φρόνημα αδούλωτο και την ψυχή περήφανη και αγέρωχη, πρόταξαν τα στήθη τους στο βάρβαρο κατακτητή, για να κρατήσουν ελεύθερη και αμόλυντη τη γη των πατέρων τους. Η αγάπη τους για την πατρίδα και το πάθος τους για την ελευθερία, τους καταξίωσαν στη συνείδηση του λαού μας, που νοιώθει περήφανος για την ηρωική θυσία τους.

Ύψιστη τιμή τους πρέπει, γιατί στις δυνατές ψυχές τους φώλιασε η συνείδηση του καθήκοντος. Ευλαβικά κλίνουμε το γόνυ στην ιερή τους μνήμη και τιμούμε τη μεγάλη θυσία τους, μέσα από την οποία προβάλλουν οι αξίες και τα υψηλά ιδανικά που κράτησαν το έθνος ζωντανό και δημιουργικό.

Στρεφόμεστε με βαθιά εκτίμηση προς τους γονείς, τ' αδέρφια και τους συγγενείς των τιμωμένων ηρώων και τους εκφράζουμε την περηφάνεια μας και το γνήσιο θαυμασμό μας. Ας είναι παρηγοριά για όλους η αγάπη και η συμπάθεια του λαού και της πολιτείας, που παντοτινά τους συνοδεύει.

ΤΟ σημερινό μνημόσυνο παίρνει τη μορφή εθνικού προσκλητηρίου και ανανεώνει τη συναίσθηση του ιστορικού μας χρέους και των ιστορικών μας υποχρεώσεων. Στις δύσκολες τούτες ώρες της εθνικής δοκιμασίας δεν είναι αρκετό να επαναφέρουμε στη μνήμη μας το παρελθόν. Κι η οφειλή μας προς τους νεκρούς ήρωες δεν ξοφλείται και το καθήκον μας δεν τελειώνει με την έξαρση του νοήμα-

τος της θυσίας τους. Χρειάζεται κάτι περισσότερο. Έχουμε υποχρέωση να συλλάβουμε το ηρωικό παράδειγμά τους, που το έδωσαν με τον πιο χειροπιαστό αλλά και με τον πιο δύσκολο τρόπο, και να το διαφυλάξουμε σαν ιερή παρακαταθήκη. Καλούμαστε να αποθησαυρίσουμε το πολυσήμαντο και διαχρονικό νόημα της θυσίας τους και να το μετουσιώσουμε σε κανόνα και πράξη ζωής.

Όσο οι θυσίες των ηρώων μας παραμένουν αδικαιώτες, κι όσο η αγωνία και ο αγώνας του λαού μας για ένα καλύτερο μέλλον παρατείνονται, τόσο παρατείνονται το χρέος και οι ευθύνες όλων μας. Το χρέος να καταξιώσουμε τη μεγάλη θυσία τους και οι ευθύνες μας να εκπληρώσουμε τα οράματα και τους οραματισμούς τους.

Δύσκολες ώρες εξακολουθεί να περνά ο Κυπριακός Ελληνισμός. Συνεχής αγώνας και αγωνία είναι η ζωή του. Κρίνεται τώρα το παρόν και το μέλλον του. Δοκιμάζεται η υπομονή και η αντοχή του, ο πατριωτισμός και η αποφασιστικότητά του. Ο Τούρκος εισβολέας πατά, για εικοσιένα τώρα χρόνια, τα χώματα μας και απειλεί τον Κυπριακό Ελληνισμό με αφανισμό. Καταπατεί τα απαράγραπτα δίκαια και δικαιώματα μας και περιφρονεί κάθε έννοια δικαίου και ηθικής. Στόχος της Τουρκίας είναι η διαιώνιση της κατοχής, η εδραίωση των τετελεσμένων της εισβολής και η ολοκλήρωση των κατακτητικών σχεδίων της σε βάρος της πατρίδας μας.

Επέβαλε την κατοχή στο βόρειο τμήμα της Κύπρου ο Τούρκος εισβολέας. Κι επιδιώκει υποδούλωση του φρονήματος στο ελεύθερο τμήμα της πατρίδας μας. Πέτυχε το πρώτο με τη βία της στρατιωτικής υπεροπλίας του. Δεν μπορεί να επιτύχει το